

A-15532

59

Riigivaras.

Henrik Saar (Kiwilombi Jants)

Riigiwaras.

Komöödia
ühes waatuses.

35291

Tallinnas, 1922.

Osalised:

R ä n t, kohtuuriija.

R i t s n i k, tema kirjutaja.

T u u l, ajakirjanik.

P r o u a R ä t s e l, suurärimehe abikaasa.

W i n k, ministeeriumi ametnik.

B r o c k, Griffith & Co. tehaste asjaajaja.

B a h w, politseiülem.

M a d a m S ü s t i k.

L i n k, uksehoidja.

T e g e m u s k o h t — mujal.

Aeg: 1922 a.

Kohtuuriija kabinett. Restplaanil kirjutuslaud; sel-
lel oktid, paberid. Dsa neist, ja kaunis palju, on ka-
lewi alla pistetud nii, et kalew filmatorkawalt kõrgele
on tõstetud. Tagaseinas on ennem rippunud mingi-
sugune suur keisripilt, nüüd on selle ase õudselt tühi.
Ümberringi luitund tapeet ja suur nael seinas jäl-
jendawad nii selgesti endise suuruse asukohta. Kõr-
wal seinas raamatukapp. Selle riiulid on pooltühjad;
kuid selle eest on koormatud kapipealne, ja ka kapi-
alune on paberitega täistuu bitud. Laua taga kohtu-
uuriija leentool, ees leentool jutulolijale ja laua otsas
lihtne tool kirjutaja jaoks. Laua all paberiform. Kapi-
kõrwal pilt nahksohwa ootajate jaoks. Ükskohal kell.
Laual telefon.

L i n k: Ei.

K r i t s n i k: Aga kuidas siis?

L i n k: Keegi Parm rääkis, et ta võib mulle
koha sokutada.

K r i t s n i k: Ja sa maksid?

L i n k: Jah.

K r i t s n i k: Ja see Parm rääkis, et ta kohtu-
uurijat tunneb?

L i n k: Jah. Ütles hea sõbra olemat.

K r i t s n i k: Aga kui mina ütlen, et Ränk seda
Parmu sugugi ei tunne, võib olla, näinudki
poie?

L i n k: Ei võdi olla. Ma sain ju koha. Ja ega
ilma tutvufeta seda ei oleks saanud.

K r i t s n i k: Ei oleks küll.

L i n k: No jaa, siis itka Ränk ja Parm sõbrad
olid.

K r i t s n i k: Aga kui mina ütlen, et Parm
sünd üldse siia sokutamaks ei käinudki.

L i n k: Ära soiu Pidi käima, muidu ei oleks
ju ma kohta saand.

K r i t s n i k: Käs küll . . . Aga mitte Parm.

L i n k: Kes siis?

K r i t s n i k: Kas tead, kes selle koha sulle
siia sokutas?

L i n k: Kõh?

K r i t s n i k: Madaam Süstit!

L i n k: Ära lora!

K r i t s n i k: Ei lora. Palju sa maksid Parmule?

L i n k. 10.000.

K r i t s n i k: Hum. (Nehkendab paberil) Tähen-
dab, see Parm võttis omale kolm tuhat ja
Ränk sai ka kolm tuhat.

L i n k: See on ju siis ainult ühekja tuhat.

K r i t s n i k: Kõh, see ükstuhata kulus niisama
wahel ära.

L i n k. Waata kuradijil!

R r i t s n i k: M-jaa!

L i n k: Aga ega's ministeerium ju selle daamile maksja, kui ta siin ütlemas käib, mis kohtu-uurija tegema peab, et ta auhörgendust saaks? Wõi maksjab kah?

R r i t s n i k: Ei maksja. Aga peab ju ameti huiwides nii mõndagi tegema, mida ei maksjeta.

L i n k: Aga ministeerium oleks wõinud ju otse-kohefekt teatada.

R r i t s n i k: Küll oled sina aga naiw! Kas sa ei tea, et ametkohad ei tohi kohtu peale oma mõju awaldada. Kohus peab rippumatu olema.

L u i k: Aga kas see siis ei ole mõjuawaldamine, kui see madaam ütles saadetaksje?

R r i t s n i k: Oh, sina, sina . . . Ega's siis madaam Süstit tule ja hõiskama nagu papagoi: Tee niil tee niil . . . Ta annab mõista, et nii ja naa . . . ja teifiti . . . Ja kõigil on südamed ausad ja käed puhtad — pole keegi fundinud, pole keegi käskinud . . .

L i n k: Ja mis huwi see ministeerium sellest tunneb, kui see protsess nii ülespuhutaks?

R r i t s n i k: Ah, see... No, waat, ma seletan... Oled sa ajalehte lugenud?

L i n k: Olen.

R r i t s n i k: Järjekindlast?

L i n k: Mul tuuakse leht igapäew koju.

R r i t s n i k: No, waat. Kas sa pole tähelepannud, kuidas tihtipeale ilmuvad süüdistused, et riigiwargad wabalt ümberuitawad ja, nagu ajaleht ütleb, oma musta tööd edasi teewad?

L i n k: Olen.

R r i t s n i k: No, waat. Siis oled sa muidugi leidnud, et pea iga nädal jälle mõni uus kuritarwitus paljastatakse. Aga oled sa tihti

lugenud, et see wõi see riigiametnik oma paha-
teo eest karistada oleks saanud?

L i n k: Ei mäleta küll.

R r i t s n i k: No, vaat. Miisuguseid asju rippub
siin õhus palju ja sa ei näe neid teips mitte.
Vaata, kas sa näed siin õhus midagil!

L i n k (waatab õhus ringi, pehme pahandusega):
Ära tõga!

R r i t s n i k: Ei tõga. Rõige pealt, kui kiritöö
paljastub, tuleb siia protokoll. Pannokse laua
peale. Tähendab, asjale on antud käik. See
on esimene etaap. Siis tuleb madaam Süstit
wõi mõni teine kojadaam ja räägib Ränkiga
neljasilma all paar sõna. Eht lasab enesele
rääkida. Madaam Süstit on ju ilus. Ja
paber pannakse siia kalewi alla. See on teine
etaap. Siin seisab ta siis igaks juhtumiseks
nii kaua, kuni ingel Gabriel jälle madaam
Süstiku näol ilmub ja mõistuseõnadega teada
annab, et asi on lunastud. Ja siis wiimane
etaap — kapi allal!

L i n k waikib.

R r i t s n i k: Di, seal kapi all on miljonid! Ja
terwe Siber, Sahaliin!..

L i n k: Tähendab, raha lunastab. Seefama
warastud raha.

R r i t s n i k: Raha küll raha. Aga ainult raha
ka mitte. Waid need ametnikud on puha läbi
läbi tuttawad. Üksteise najal warastawad ja
üksteise najal seisawad üles. Rõik see meie
ametkond on nagu mingisugune hundikuhi —
kisu üks wälja, tulewad ka kõik teised flobi-
nal alla.

L i n k: Mõistan. Aga mispäraft seda Rätšeli
protsessi nii üles puhuda tahetakse?

Rritsnik: Sellepärast, et Rättsel ei ole amelnik, Rättsel ei ole „riigituttaw“. Saad aru. Ja nüüd on Rätseli protsess neile nagu Messiasse ilmumine. Seda tuleb nii ülestõmutada, nii paksu suitsu lendu lasta, et teised omameeste kuriteod warju jääwad. Ja mida suurem tõmu, seda enam kustuvad kõik muud kurjad mälestused. Saab Rättsel suure trahwi, hõiskawad lehed, et kohtud ikka kõik kurjused karistawad, rahwas on rahustud ja meie wõime rahumeelega oma kalewialuse tühjaks teha ning kapi paberitega kõrgemale upitada. Panimaajesh teper?..

L i n k: Anna suitsu!

(Kõlistakse).

L i n k läheb wälja.

Rritsnik tõuseb leentoolilt üles ja istub oma kohale.

2. e t t e a s t e.

Rritsnik. T u u l.

T u u l (sisse): Salem aleikum!

Rritsnik: Tere, terel Kas sa peksa ka tahad saada? (Istub tagasi leentooli).

T u u l: Mis eest?

Rritsnik: Sa oled ajalehes paar niisugust asja ka wälja pläranud, mis weel alles meie saladus. Ma rääksin sulle ju, et tee nii ümber, et arugi ei saa, et sa siit kuulsid, luuletamidagi juurdel Sa aga kirjutasid nii, et wana Ränk tuli minu kallale, et kas mina ajalehte sõnumid annan. Oli suur tegu teisega. Kui sa niiviisi teed, siis ei räägi ma sulle üldse enam midagi, wiin otseskohe ise lehte.

T u u l: Ära siis nii pahanda. Et sa ütlend wanale, et ajaleht on ehk muialt wälja nuuskind.

K r i t s n i k: Ja kust kurat?.. See päästis weel, et selles samas numbriis ka selle Kätseli sõnum oli—see meeldis Känfile. Sa olid tema kohta ka mõne hea sõna pajatand... noh, et tema agaral uurimisel on selgunud... mõtle, agaral uurimisel — see meelitas. Aga see, mis ja seal seletasid, et mis selgunud — kust ja selle wälja wõtsid? Omast peast armasid wõi?

T u u l: Ei. Madaam Süstik...

3. etteaste.

E n d i s e d. L i n k.

T u u l ei sa oma lauset lõpetadagi, kui üks lahti läheb.

L i n k: Kohtuuriija tuleb!

K r i t s n i k: Oi, weli! Katsu siis wälja putkatal

T u u l: Hea terwis! Pärast üleküülamistunne tulen tagasi. (Ära)

L i n k tõmbab tema järel ukse kinni ja ka ära.

K r i t s n i k asub oma kohale. Korraldab paberiji.
(Wäike waheaeg.)

4. etteaste.

K r i t s n i k. K ä n k. P ä r a s t L i n k.

K ä n k (sisse): Mind keegi küskind ei ole?

K r i t s n i k: Ei.

K ä n k (istub lauataha): Anna Kätseli akt siia.

K r i t s n i k: (ulatab): Olge head.

K ä n k: Ma ei saa seda aru, kuidas lehed ikka rohkem teada saavad, kui mina. Ja nii täielikult!

K r i t s n i k: Mad luitkawad.

K ä n k: Aga leht kirjutab, et minu agaral uurimisel see kõik teada saadud, siis ei wõi see wale olla.

R i t s u i f: Aga kui seda selgetz teha ei saa, et nii olnud on, siis peab ometi selle waleks tunnistama.

R ä n f (ägedaks minnes): Sool.. Aga tead mis, kui sa nii tark oled, siis dienda need protsessid ära, mis siin kalawi all, et nad waled on!..

L i n f (sisse): Herra Brock, Griffith ja kompani asjaajaja.

R ä n f: Paluge sisse.

L i n f lases Brocki sisse ja tõmbab tema järel uste tinni.

5. etteaste.

Endised. Brock.

Brock: Teie lofsite mind kutsuda?

R ä n f: Jah. Olge head, istuge.

Brock: Täna wäga.

R ä n f: Nagu teate läksid Griffith ja Co. tehased riigi omanduseks. Warsti pärast seda aga leiti kellegi ärimehe Rätšeli juurest hull kraami, mis neist tehastest warastud. Järeuurimisel seletas Rätšel, et ta selle kraami tehaete direktori Griffithi enese käesi ostrud, mida loodan, teie kui tehaste asjaajaja muidugi eitate.

Brock: Ei. See ostmine oli tõekte, kuid siiski mitte seaduslik.

R ä n f: Kuidas?

Brock: Nagu teate, ei asu tehaste direktsioon mitte siin. Tuba aasta tagasi tagandati mitmesuguste põhjustel peadirektor Griffith omalt kohalt. Griffith tarwitas aga filmapilku, sõitis koha süia, kus tema tagandamisest weel midagi ei teatud ja müüs siin hulga tehaste kraami omakasju mõttel maha. Ja sellel ajal ostsid

siis temalt fraami, mis õiguse järele juba kroonu omaks läks, herrad Rätzel, kapten Pulma, Wuilgur, Lein, Soober ja teised.

R ä n k: No?

B r o c k: Jah. Mitte Rätzel, kapten Pulma, Wuilgur ja teised ei ole wargad, waid Ielm oli Griffith, kes müüs wõõrast wara. Rahjaks puunduvad aga mul teated Griffithi hilisema saatuse kohta, ainult niipalju tean, et ta siit ära kadus ja teda tagaotsiti. See on kõik, mis ma teile Rätzeli asjus ütelda wõin.

R ä n k: Ma tänan.

B r o c k: On teil weel midagi küsida?

R ä n k: Ei.

B r o c k: Minu austus! (Ära).

6. etteaste.

R ä n k. K r i t s n i k.

R ä n k: Ptui, kural!

(Telefon kõliseb)

R ä n k: Allo! Siin kohtuuriija. Kes?.. Ah?.. Oma meest kautsjoni vastu wabaks?.. Jah, ma ütlesin, et ei saa. (Wäike wabeaeg) Oodake weidi... Allo... Teie kuulete? Olge telefoni juures... (Paneb toru ära ja kõnnib ärituses mööda tuba edasi tagasi). Kas nüüd pole lugu?.. Ei ole mingit põhjust kiinni pidada... Ja lahti lasta ka ei wõid. Siis kukuvad kõik ajalehed ja ametnikud minu pea peale. No, küll on lugu!.. Ptui!.. (Peatab) No, ütles, Kritisnik, kui sa tark mees oled, mis ma pean tegema?

K r i t s n i k: Milllega?

R ä n k: Proua Rätzel tahab oma meest kautsjoni vastu wabaks. Nagu praegu kuulsite,

tuleb tema süüotsimisega päris täbar tätte. Lase ma ta aga lahti, siis tuleb tingimata lehtis skandaal. Hoiu kinni — on paha, lase lahti — ka paha... No, ütlege, mis ma pean tegema?

Kriitnik: Käige kuldsel teel.

Käik (pahandatult): Teil on hea naerda!

Kriitnik: Ma ei naera sugugi!

Käik: Siis rääkige nii, et aru saab.

Kriitnik: Võtke nüüsgune hiigla suur kautsjon, mis aukatust äratav ja keegi ei tee skandaali.

Käik: Diguse pärast ei võiks ma temalt rohkem kautsjoni võtta, kui sadatuhat.

Kriitnik: Aga teie võtke üks miljon. On hundid sõnnud ja lambad terwed.

Käik: M-ja. Nii peabki tegema (Vähem telefoni juurde) Allo!.. Teie kuulete?.. Waadake, ma võin teie mehe wabastada ainult ühe miljoni-lise kautsjoni vastu... Mis?.. Palju.. Kas teate, ma ei tohiks teda sugugi wabastada, aga ma püüan siiski teie soowidele vastu tulla. Uskuge, proua, ma riskerin... (Skulatab weidi ja paneb siis toru wärna.) Aga mis ütlewad ajalehed?

Kriitnik: Seda mida soowitakse.

Käik: Ma ei saa aru, mis tuju teil täna on. No, olge siis mees ja tehke ses suhtes midagi — ma pean meeles.

Kriitnik (läheb telefoni juurde ja kõlistab:) Lubage 47—77.. Kes räägib? Kas ei võiks kohaliku elu osakonna toimetajat telefoni juurde paluda?.. Ma tänan... (Wäite wahetage).. Jah. Siin kohtunuri ja sekretär. Kas te soowite ühte erakorralist sõnumit?.. Kätseli asjus... Jah, juure tähenduslega... Wäga hea. Siis

Kirjutage (Pöörab Känki poole). Kas proua Kät-
sel toob miljon marka.

K ä n k: Jah, toob.

K r i t s n i k: Siis kirjutage. Kätstel kautsjoni
vastu wabaks. Tuntud ärimees Kätstel, oode-
tama kõmulise protsessi...

K ä n k: Wõiks juba ilma kõmuta.

K r i t s n i k: ...protsessi kangelane wabastatakse
ühe miljonilise kautsjoni vastu. Niisugune
haruldane kõrge kautsjon on seletataw sellega,
et Kätseli mitte terget ei süüdistata... See
on kõik... Jah. Kritisnik... Tänan. (Paneb toru
ära) Ja kui nüüd süüdistust täbar leida,
wõib protokoll kalewi all puhata.

K ä n k: Aga ütlege, kes lubas teil mind õpetada?

7. etteaste.

E n d i s e d. L i n k. W i n k.

L i n k: (läwetele); Ministeriumi ametnik Wink.

K ä n k: Paluge.

L i n k lajeb W i n k'i sisse.

W i n k: Minu austus!

K ä n k ja K r i t s n i k: Tere!

W i n k: Ma tulin teie jutule.

K ä n k: Milllega wõin teid teenida

W i n k: Waadake, teie uurite praegu Kätseli
süüdi.

K ä n k: Jah.

W i n k: See protsess wõib teid kuuljaks teha!

K ä n k: Ei usu.

W i n k: Olge ifka. Mõtlege—ühe suurema riigi-
warga kuritöö uurimisel Sjamaalik töb.

K ä n k: õhtab.

W i n k: Jah, raske on ta küll... Aga teie saate
sellega uhkasti walmis.

K ä n k: Ei tea.

W i n k: Igatahes. Tuba nüüd tuntakse teid.
Nende uurimistagajärgede üle, mis lehtis
ilmund. Kõik räägivad teie energilisest tööst.

R ä n k: Kuidas ma võin kuuljaks saada, kui
seal, tänu Jumalale minu nimi puudub.

W i n k: Seda suurem salapärasus ümbritseb
teie nime. Seda tahetakse teada saada ja kui
ta kord avaldub saab, siis särab ta nagu
täht.

R ä n k: Ah, jätke meelitused. Ma pole naiste-
rahvas.

W i n k: Aga teie olete ju ametnik.

R ä n k: Rääkige otsekoheselt, mis teil asiaks oli?

W i n k: Waadake, meie ministriumile allub
üks kaubamaja ja seal on, nagu nüüd selgub,
palju kuritarvitusi olnud. Kas teie ei saa
wast mitte väljaurida, et seal Rätšel on pea
rolli mänginud?

R ä n k: On teil selleks mingisuguseid andmeid?

W i n k: Ei andmeid küll ei ole, aga wast saate
kuidagi väljaurida. Te mõistate muidugi.
Kui ta Griffithi ja Co. tehastest warastab,
siis warastab ta ka meie ministriumi ladust.

R ä n k: See on võimata, kui tunnistused puu-
duvad.

W i n k: Aga kui mul siiski mingisugused and-
med on?

R ä n k: Ehitage

W i n k: Hea küll. Kuid ainult nelja filma all.

R ä n k: Lähme tahatuppa.

W ö l e m a d tõusevad üles ja ära.

8. etteaste.

K r i t s n i k. L i n k.

L i n k (sisse): Proua Rätšel.

K r i t s n i k: L i n k, tule siia! -

Ex bibl. univ. Tart.

L i n f: Mis on?

R r i t s n i k: Kurat tuli jumalat kiusama.

L i n f: Kuidas?

R r i t s n i k: Tead, kuidas wanaasti uräädniid ja sulid kokkumängisid. Ilmaski ei leitud kurjategijaid üles. Wii küll kas wõi selgetele jälgedele, aga ikka eksib ära. Aga kui siis mõni jüli kogemata kimpu langes, siis pidi ta ka need kuriteod ära lunastama, mis ta mitte teinud ei olnud, et uräädniiku mapp täitmata paberitest kergemaks saaks...

L i n f: Noh, ja siis.

R r i t s n i k: Nüüd on niisamasugune lugu. Riiklisi kuritegusi on palju, aga süüdlasi kinni wõtta ei wõi — kõik omad onud. Ja nüüd, kus Rättsel kinniwõeti, tahetakse talle ka wõõraid süütegusi kaela ajada, et õhku puhtamaks saaks. Wink tuli siia, et Rätselele seda riiklise kaubamaja putru kaela ajada lasta ja tõenduste andmiselks mindi taha tupp. Tead, mis sugused need tõendused on?

L i n f: Noh?

R r i t s n i k: Ilusad tuhande margalised paber-rahad... Ha-ha-ha!..

9. etteaste.

C u n d i s e d. W i n k. R ä n k.

W i n k: Jäeme siis ilust terwisi!

R ä n k: Jah. Rahetsen wäga. Wast sattub edaspidi mõni muu, siis katsume jellele külge määrida.

W i n k: Pole paratal (Ära).

L i n k: Proua Rättsel ootab.

R ä n k: Las' tuleb.

L i n k ära, lastes jisse pr. Rätsele.

10. et te a s t e.

R ä n k. K r i t s n i k. p r. K ä t s e l.

pr. K ä t s e l: Ma tðin nõutud summa.

R ä n k: Silmapilk kirjutan tähe, et teie mees wabaks lastaks. (Kõlistab) Lubage 11—13... Kust räägitakse? Siin kohtuuriija Ränk. Warsti tuleb Teie juurde proua Kätšel kirjaga. Tehke siis korraldus, et tema mees wabaks lastaks. (Paneb toru ära)

pr. K ä t s e l: Siin on faks pangatšetti, kumbki wiiesajatuhande peale.

R ä n k (kirjutab): Olge head, siin teile wastaw sedel.

pr. K ä t s e l: Tänan wäga... Ja head terwit!

R ä n k ja K r i t s n i k: Terwis kaasa.

pr. K ä t s e l ära.

11. et te a s t e.

E n d i s e d. P a h w.

P a h w: Jõudu.. Mis see proua Kätšel käis, kas meest taganutmas wõi?

R ä n k: Terel. No, armas Pahw. Olete mulle aga jupi kaela toonud küll Tegite pratokollid, et kahtlustakse kui riigiwarašt, puhuti asti üles..

P a h w: Ega's mina teda puhund.

R ä n k: Ja kui nüüd wiimaks tuleb wälja, et süüdistustel pole põhja all?

P a h w: Siis lõpetate ära.

R ä n k: Aga see kõmu! Ja juba on rahwasuus kõiksugu eeldused. No, ütelge, mis ma pean tegema?

P a h w: Tehke niisamuti, nagu nende asjadesagi, millel põhi all ja mis ka kõmu jünnitand.

R ä n k: (vihajelt) Tänan.

P a h w: Wõtke heaks. Ei saa õnnelik olla see, kellel pole südametunnistuse ümber seanahka. Wõtke minust eeskuju — kuidas ma nende lauluförtsidega löbi saan. Oskavad nemad olla, ostan ta mina olla. Ja olgu seal kõit kas wõi Türgi keeli ja Türgi moodi ja kestku kauplus kas wõi koiduni — mina ei näe!.. Kabineti uks on ju kiuni ja ühel wintis mundrimehel ei ole wiisakas kabinetist wälja tulla.

R ä n k: Teie amet on teistfugune. Seal on teised mõisted.

P a h w: Tõsi jutt. Ega ei waheta küll teie omaga...

R ä n k: Näete nüüd.

P a h w: Ma wist küsisin, mis see Nätseli proua siin käis?

R ä n k: Oma meest kautsjoni wastu wabas-
tamas.

P a h w: Ja palju mõtsite?

R ä n k: Üks miljon. Muidu lufkuwad ajalehed kallale, et ma telmid tergesti wälja lasen.

P a h w: No, see on kautsjon, aga (pilgutabfilmi)

R r i t s n i k lähew kapi jurde.

P a h w: Palju ise mõtsite?

R ä n k: Witte midagi.

P a h w: Urge rääkige!

R ä n k: Tõsijutt. See asi on nii kibe, et mul jeda mõttesfegi ei tulnud.

P a h w: Asjata. Oleks wõinud wõtta — kas tall raha wähe. .

R r i t s n i k tuleb laua juurde tagasi.

R ä n k: Oli teil asja ta midagi wõi tulite nii-
sama?

P a h w: Jah, on itka ta.

R ä n k: Laske kuulda.

P a h w: Ma tulin vaatama, kas saan Kriibeli süüdistusprotokolli tagasi võtta. Ei tea, kas annate.

K ä n f: Võin anda küll. See on juba siin laua lefinud.. Kritisnit, otsige Kriibeli deelo üles.

K r i t s n i f hakkab kalevi alt tuhnima.

K ä n f: Ma annaks kas wõi kõit need asjad tagasi — wiistaks ahju — oleks palju kasulikum, aga ajalehed on nad üles puhunud, fökulistets teinud ja kõitide filmad ootavad nüüd minu poole.

P a h w: Kas prügi ei ole?

K ä n f: Kui ka oleks.. Aga pakkumised on, omawahel ütelda, wiletsad — ei taju waewa.

K r i t s n i f ei leia kalevi alt, hakkab kapi alt otsima.

P a h w: Aga Kätšeli asi — lubage ära lõpetada ja poolmiljoni tuleb.

K ä n f: Ta nüüd alles hakkab protšesšima.

P a h w: Teate, mis.. Mina tšun ta käest raha wälja, teeme pooleks ja ma wõtan siis teilt süüdistuse tagasi.. Läheb?

K ä n f: Aga kautšjon?

P a h w: Selle wõib ta ilma müra kätata tagasi saada. Ega see kurja tee, et rahwa teades ta kautšjoni wastu waba on. Läheb aeg unustatakse.

K r i t s n i f (tõmbab kapi alt ühe deelo wälja): Kriibeli asi on siin.

K ä n f: Näe see oligi juba unustusõlma pantud.

P a h w: Aga üks oli siiski, kes teda ei unustanud. Ja see oli Kriibel.

K ä n f: (tõuseb üles ja kõnnib mööda tuba. On näha, et tal kate meel on). Siiski ma ei wõi ikka seda Kriibeli asja wälja anda.

P a h w: Mikspärasi?

R ä n k: Uurimine ei ole lõpetud.

P a h w: Ha=ha=ha!.. Ma mõistan... No minugi pärast, lähme õhtul „Einifesse filma“, ma teen seal ühe niisuguse õhtu, et lõbu laialt. Ega's mina mõni kourner ole. Kuidas tulnud, nõnda läinud!

R ä n k (on Kritisniku käest akti võinud ja lehitsend):
No olgu peal... Olge head. (Annab Pahwi kätte.)

P a h w: Tänan. Ja ärge siis õhtul tulemata jääge. Meil antakse erakabinett — keegi ei näe! Viime daamisi siisje j!.

R ä n k: Ma tulen, tulen.

P a h w: Küsiige koha, kus mina olen.

R ä n k: Hea küll.

P a h w: Ja nägemiseni siis! (Annab kätt) Õhtul nõeme.

R ä n k: Slus terwis!

P a h w ära.

12. etteaste.

R ä n k. Kritisnik.

R ä n k: No, vaat, kus marodöör! Kuidas wälja pressida ostab!

R i t s n i k: Mis kunst see on. Olets ma tema asemel, kas ma siis sellega lepiks, mis antakse, mina laseks anda ka nii palju, kui ma tahan.

R ä n k: Kas teate, mis. Tooge Rätfeli käest üks summa ära ja paneme tema asi wettima. Ma räägin teile otsekoheselt, hoidke, et te, turadi päralt, suu peate.

R i t s n i k: Wõib katsuda.

R ä n k: Aga enne, kui Pahw jaole lähneb.

R i t s n i k: Oleme rääkinud. Kas wõi kohel!

R ä n k: Siis minge jumala nimel!

R i t s n i k: Hea küll. (Paneb aktid finni ja ära.)

13. etteaste.

R ä n f. Siis L i n f.

R ä n f kõnnib ärituses edasi tagasi. Viimati läheb lava taha, võtab taskust kaardid ja hakkab panema.

L i n f (läw:le): Maadam Süstif.

R ä n f (korjab kaardid kokku ja paneb tasku): Paluge!

L i n f laskeb madam Süstiku sisse. Jse ära.

14. etteaste.

R ä n f. M a d a a m S ü s t i f.

R ä n f (tuleb madaam Süstikule vastu ja suudleb ta täit): Millega võin teid teenida?.. Olge head, istuge.

M a d a a m S ü s t i f: Do, tänan väga, mul on vähe aega. Ja väfind olen ka. Bankett kestis läbi öö.

R ä n f: Siis on küll kiire asi, mis teid siia ajas?

M a d a a m S ü s t i f: Jah. Asi on kaunis kiire... Teate, teie uurite seda Rätšeli asja, eks uuri.

R ä n f: Jah.. Kas Rätšel saatis?

M a d a a m S ü s t i f: Ei.. See on oma jouni täis. Pahw olla juba proowind ka tema käest saada nii... (Tähendab käega altkäemaksu).

R ä n f (kohkub): Juba proowind!

M a d a a m S ü s t i f: Jah, ja ei olla midagi saanud. Proua teinud niisugust standaali, et Pahw mütsigi maha unustanud.

R ä n f (endamisi): Wa:ne Kri:tenit!

M a d a a m S ü s t i f: Teate, mis. Kui see protsejs nüüd õitsele läheb, siis kisub Rätšel sinna sisse ka niisugused mehed, nagu kapten Palka, Lein; Soober, Wuilgur.. Neil on aga suured isamaalised teened. Te katsuge see asi ära lämmatada.

R ä n f: Aga jelle asja ümber on niipalju
tõmu, ma pean oma head nime hoidma.

M a d a a m S ü s t i f: Aga kumb teil tähtsam
on, kas hea nimi või hea koht?..

R ä n f: M-ja!

M a d a a m S ü s t i f: No, ütelge, kas lämme-
tate?.. Jah?.. Ets?.. Jah?..

R ä n f: Ma katsun.

M a d a a m S ü s t i f (suudleb teda). Ma tänan!

G e s r i e .

A-15532

